

1. Introduktion

Egentliga Finlands landskapsstrategi uttrycker landskapets ambition och utgör en utgångspunkt för samarbete. Strategin bygger på lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik samt markanvändnings- och bygglagen. Strategins viktigaste uppgift är att lägga fram en övergripande vision i en alltmer splittrad värld: identifiera de frågor som man vill att landskapets aktörers gemensamma resurser, intresse och verksamhet ska inriktas på, samt möjliggöra ett omfattande och smidigt samarbete mellan kommunerna, högskolorna, medborgarsamhället, företagen och myndigheterna för att uppnå målen. Egentliga Finlands förbund ansvarar tillsammans med landskapets aktörer för att sammanställa strategin och samordna arbetet.

Landskapsstrategin omfattar ett brett urval teman för utveckling av landskapet. Betoningen ligger på traditionellt vis på synvinklar som rör regionens livskraft, och strategin lyfter parallellt med detta fram helheter som ökar befolkningens välbefinnande och trivsel. Landskapsstrategin ger, utöver näringslivets perspektiv, även i hög grad uttryck för bland annat kunskande, kultur, öppen information, internationella aspekter, turism, samarbete mellan organisationer, miljösamarbete, reaktioner mot klimatförändringen, samt markanvändning och trafik. De områden som faller utanför landskapsstrategin är i praktiken främst landskapets teman som rör social- och hälsovårdssektorn, räddningsväsendet och säkerheten – alltså teman som bland andra Sydvästra Finlands regionförvaltningsverk, Egentliga Finlands räddningsverk och de blivande välfärdsområdena ansvarar för.

Egentliga Finlands landskapsstrategi kombinerar två lagstadgade dokument: landskapsprogrammet och landskapsplanen. Av Egentliga Finlands landskapsplan framgår den eftersträlvade utvecklingen i landskapet på lång sikt, fram till år 2040. Egentliga Finlands landskapsprogram 2022–2025 som utarbetas vart fjärde år, dvs varje fullmäktigeperiod, innehåller för sin del en plan för hur målen i landskapsplanen ska nås. Som en del av denna helhet fäster Egentliga Finlands strategi för smart specialisering 2022–2027 särskild uppmärksamhet vid innovations- och näringspolitik samt landskapets starka sektorer.

Landskapsplanen genomförs inte bara genom landskapsprogrammet och strategin för smart specialisering, utan också med hjälp av landskapsförbundets övriga lagstadgade verktyg – landskapsplanläggningen och trafiksystemplaneringen – varför landskapsplanen inte behandlar landskapets alla utvecklingsteman i samma utsträckning. Dessutom har man i samarbete med landskapets aktörer utarbetat, och håller man på att utarbeta, flera kompletterande temaspecifika genomförandeplaner till stöd för uppnåendet av målen och åtgärderna. Exempel på sådana är Egentliga Finlands vägkarta för cirkulär ekonomi, Egentliga Finlands vägkarta för samarbete mellan organisationer, Egentliga Finlands vägkarta för handledning till arbetslivet, Egentliga Finlands kulturstrategi samt Egentliga Finlands vägkarta för turismnäringen.

Beredningen av Egentliga Finlands landskapsstrategi 2040+ har varat i ett drygt år och skett i form av en omfattande gemensam insats av landskapets olika aktörer. Omkring 300 sakkunniga har deltagit i beredningen genom diskussioner som förts under workshops, på elektroniska plattformar eller inom någon annan ram. Resultatet är betydande och mångsidigt – det samma kan sägas om såväl beredningsgruppen som Egentliga Finland.

Sammanfattningsvis kan det sägas att Egentliga Finlands landskapsstrategi 2040+ bygger ett Egentliga Finland präglat av hållbara partnerskap. Strategin reagerar och förutser och är ett reformverktyg för landskapets utveckling som hjälper oss att

- **påskynda en grön och rättvis omställning i landskapet**, bland annat genom att sammanföra innovatörer och investerare för att testa nya verksamhetsmodeller,
- **stärka det gemensamma engagemanget bland landskapets aktörer när det gäller tillväxtmålen för landskapets spetssektorer (dvs blå ekonomi, livsmedelskedjor samt läkemedels- och hälsoteknologi)**, bland annat genom forsknings-, utvecklings- och innovationssamarbete samt genom att bygga upp testplattformar för nya lovande idéer,
- **öppna nya vägar för kunnig arbetskraft så att de kan komma till och etablera sig i landskapet**, bland annat genom platsberoende rekrytering, samarbete inom spetskompetens, samt internationell synlighet, och
- **bygga upp välfärd och samarbete** som omfattar landskapets olika sektors- och befolkningsgrupper, genom genuint partnerskap, delaktighet och växelverkan.

För att genomföra dessa övergripande riktlinjer har vi i landskapsstrategin fastställt 4 visioner, 18 mål och 44 åtgärder för att få till stånd förändring. Strategin genomförs i ett mångsidigt partnerskapsnätverk som spänner över många branscher. Genomförandet stöds i mån av möjlighet med finansieringsinstrument, effektivt nätverkssamarbete samt effektiv kommunikation.

Målen i Egentliga Finlands landskapsstrategi 2040+ stöder i hög grad de gällande prioriteringarna inom regionutvecklingen och siktar med sina egna prioriteringar på samma mål: att begränsa klimatförändringen, trygga den biologiska mångfalden, få till stånd en hållbar samhällsutveckling, fungerande förbindelser och ett näringsliv med god förmåga till förnyelse, samt att påskynda verksamheten inom forskning, utveckling och innovation, ta tillvara resurser för kunskap och utbildning samt öka delaktigheten och välmåendet samt förebygga ojämlikhet.

Textutkastet till Egentliga Finlands landskapsstrategi 2040+ behandlades den 30 augusti 2021 vid landskapsstyrelsens möte varvid det beslutades att utkastet sänds på remiss under perioden 1.9–20.10.2021. Utlåtandeverisionen är en textversion som kompletteras, omformuleras och illustreras under hösten. Den färdiga strategin används genom landskapsförbundets webbplats, där genomförandet sker i form av en digital berättelsekarta med betoning på användarvänlighet och attraktionskraft. Förslaget till landskapsstrategi torde godkännas vid landskapsfullmäktiges möte den 13 december 2021.